

■ Historien forteller at Inderøy har

Minste by'n i landet

SELSETVIKA FRAMVERRAN:

En gang i tida ble Selsetvika i Framverran omtalt som By'n. – Det måtte være landets minste by, smiler Per Vennes.

STIG LEINAN
stig.leinan@inderoyningen.no

Her var det for rundt 100 år siden et levende samfunn med stor aktivitet. I vika var det egen dampskipskai, brygge, legebolig og butikk. I tillegg rommet by'n en rekke håndverkere som baker, smed og tømrere. Og selvsagt bodde det fiskere på stedet.

Brecke og Karlsen

– Her la dampbåten til kai selv om det ikke er mer enn 500 meter til kaia i Venneshamn. Sånn var det i en periode. I Venneshamn var det familien Karlsen som rådde butikkgrunnen, mens familien Brecke styrte forretningen i Selsetvika. Så ble datteren Breckes datter Gunhild gift med Karlsens sønn, Arne. Det førte til at butikken i Selsetvika «fusjonerte» med den i Venneshamn, forteller Per Vennes. Han er nabo og har et nært forhold til handelsstedet. I 2010 skrev han en utvidet historie om Venneshamn i gammel og ny tid.

Vennes forteller at den første landhandelen i Framverran kom med Peter Laurits Vennes' etablering i Selsetvika. Ifølge Vennes har Asbjørn Karlsen fortalt grundig om dette i foredraget «Folk og handel gjennom tidene», som han holdt i Venneshamn under Kulturminnedagene i fjor. Foredraget ble trykt i Inderøy museums- og historielags årbok Eynni Idri 2014.

Rivalisering

– Etableringen skjedde en gang mellom 1865 og 1875. Jacob A. Brecke junior overtok landhandelen da Vennes døde i 1890. Ernst Karlsen etablerte seg i Venneshamn i 1888. Det førte til rivalisering mellom de to – ikke minst om å ha den viktige dampskipsekspedisjonen, forteller Vennes.

I Asbjørn Karlsens foredrag kan en lese følgende: «Ernst Karlsen etablerte seg i den gode havna nordafor, men relativt nært den eksisterende landhandelen til P. L. Vennes i Selsetvika. Slik ble den nye landhandelen lettere tilgjengelig for kunder idet store omlandet nord og vestover som omfattet Sørsida og Nordsida av datidens Verran, men også vestlige deler av Inderøy fra Letnes til Vangshylla. Kundene fra sistnevnte bygder rodde med båt til Venneshamn, så fremt det var isfritt. Det må tidvis ha vært strabasiosøst i all slags vær og vind, sammenlignet med dagens komfortable bilturer.»

BY'N: Per Vennes foran noen av bygningene i Selsetvika som gjorde at stedet ble kalt "By'n". Mange av dem er godt ivaretatt.

JULEGATE: Enhver by med respekt for seg selv har egen julegate. Det er kanskje på tide at også by'n i Selsetvika får det? undrer Per Vennes.

BAKERBYGGET: Denne husmannsplass-stua ble flyttet fra Kjerstiplassen under Nord-Vennes og hit til Selsetvika for å huse bakere, forklarer Per Vennes (t.v.) og Ole Anders Iversen.

DOKTORGÅRDEN: Den ligger staselig til, den tidligere doktorgården i Selsetvika.

500 METER UNNA: 500 meter nord for Selsetvika ligger Venneshamn. En gang i tida var det stor rivalisering mellom de to handelsstedene.